

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid
t.a.v. de heer T. van der Lee, voorzitter
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

per e-mail: cie.szw@tweedekamer.nl

Utrecht/Zwolle, 6 oktober 2026

Betreft: Commissiedebat Armoede en Schuldenbeleid van 14 oktober 2026

Geacht Kamerlid,

Binnenkort - op 14 oktober - is er het commissiedebat Armoede en Schuldenbeleid. Voor de bewindvoerders, curatoren en mentoren die aangesloten zijn bij Aegis en de NVVK is dat aanleiding u gezamenlijk deze brief te sturen.

Dit is de kern

De brief geeft u een goed beeld van wat bewindvoerders, curatoren en mentoren op dit moment bezighoudt. De belangrijkste boodschap: de toegankelijkheid, kwaliteit en uitvoerbaarheid van wettelijke vertegenwoordiging staan onder druk. We vragen van u:

- Laat het ministerie van Justitie en Veiligheid de beleidsvoornemens, die [in april 2025](#) met uw Kamer gedeeld werden, met urgentie weer oppakken.
- Zorg voor een realistische urennorm die aansluit bij de ondersteuningsbehoefte van onze cliënten.
- Verminder administratieve en digitale belemmeringen.
- Betrek de sector bij de volgens ons noodzakelijke ontwikkeling van een toekomstbestendig en mensgericht CBM-stelsel.

Waarom een gezamenlijke brief?

Onze brancheverenigingen vertegenwoordigen het grootste deel van de beroepsgroep van bewindvoerders, curatoren en mentoren. Omdat we beiden bezorgd zijn over wat we zien gebeuren in ons vak, schrijven we u samen deze brief in de hoop dat een gezamenlijke brief des te meer aandacht krijgt van uw Kamer.

Wettelijk vertegenwoordigers worden door de rechtbank benoemd om mensen in een kwetsbare positie te ondersteunen. Zij zijn er voor iedere inwoner van ons land die tijdelijk of permanent niet zelfstandig zijn financiële of persoonlijke belangen kan behartigen.

In 2025 waren 225.200 inwoners in bewind vanwege hun lichamelijke of geestelijke toestand. Voor 39.800 inwoners gold dat zij in bewind waren vanwege problematische schulden.

In totaal gaat het (inclusief een categorie 'overig') om 265.100 inwoners die – na instemming van de rechter - onder bewind staan.

1. Bestaanszekerheid van mensen in kwetsbare posities staat onder druk

Met het [College voor de Rechten van de Mens](#) en organisaties zoals het [Nibud](#) en [Iederin](#) zien wij hoe (door een stapeling van bezuinigingen in zorg, sociale zekerheid en het sociaal domein) juist voor kwetsbare mensen hun bestaanszekerheid en professionele ondersteuning steeds meer onder druk komen te staan. Dat leidt tot geldzorgen en stress.

Nederland moet er zijn voor iedereen, ook voor mensen die vanwege een beperking niet (volledig) op eigen benen kunnen staan. Niet voor iedereen is (volledige) arbeidsparticipatie of zelfredzaamheid haalbaar en ook deze mensen moeten kunnen rekenen op bestaanszekerheid en volwaardige maatschappelijke deelname.

Breed gekoesterde waarden in ons land, zoals solidariteit en gemeenschapszin, brengen een verantwoordelijkheid mee om een vangnet te bieden wanneer mensen buiten de boot vallen. Ook wettelijke maatregelen als beschermingsbewind, mentoraat en curatele zijn daarvoor bedacht en bedoeld. Veel bewindvoerders, curatoren en mentoren zetten zich met hart en ziel in voor de mensen die een beroep doen op hun ondersteuning. Maar het vangnet begint steeds meer te scheuren, en die scheuren herstellen zich niet vanzelf.

2. Meer actie nodig van betrokken ministeries

Aegis en de NVVK zien enerzijds dat Kamer en kabinet beseffen dat het stelsel van curatoren, bewindvoerders en mentoren onderhoud behoeft. Daar zijn we blij mee. Maar anderzijds zien we dat er concreet weinig stappen gezet worden. De [verhoging van de beloning](#) per 1 januari 2026 was zo'n stap. Die was belangrijk, en zeer welkom om de kwaliteit van de ondersteuning te kunnen leveren waar cliënten recht op hebben.

Daarmee is het onderliggende probleem echter niet opgelost. Taken, verantwoordelijkheden, kwaliteitseisen en risico's voor professionele bewindvoerders, mentoren en curatoren zijn in de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen. Het aantal beschikbare uren voor het werk is hiermee niet gelijk opgegaan.

3. Nieuw onderzoek naar het stelsel

Uw Kamer heeft diverse malen gevraagd om een fundamenteel onderzoek naar onze sector. Het kabinet wees zo'n onderzoek af, met als argument dat het eerst de uitkomsten van lopend onderzoek wilde afwachten. Dat onderzoek (het zogeheten [Stride-onderzoek](#)) heeft echter een smalle scope; het concentreert zich op wat ouderen nodig hebben.

We weten nu al dat de smalle focus veel belangrijke en urgente vragen onbeantwoord laat. We betreuren het tijdverlies dat optreedt door te wachten op de uitkomst van dit onderzoek.

Wij roepen het kabinet en de Kamer daarom op om versneld een nieuw onafhankelijk onderzoek op te starten met een bredere scope en zijn als sector van harte bereid om daar ondersteuning aan te geven.

4. Onderzoek naar administratieve lastenverlichting

De uitvoering van ons werk is lastiger geworden door extra administratieve verplichtingen. Daarnaast merken we dat systemen van overheid, banken en andere ketenpartners onvoldoende zijn ingericht op wettelijke vertegenwoordiging.

Denk aan het beheren van persoonsgebonden budgetten, het openen van bankrekeningen, identificatieverplichtingen bij financiële producten, beperkingen rond eHerkenning en het ontbreken van een centraal schuldenoverzicht.

We vragen de Kamer om onderzoek en maatregelen om deze onnodige hindernissen weg te nemen.

5. Onderzoek naar bevorderen inclusie bij bewind, mentorschap en curatele

We merken dat hulpvragers in het maatschappelijke economische verkeer onterecht worden uitgesloten. Steeds meer bedrijven gebruiken het Centraal curatele en bewindregister (Ccbr) als een indicator om consumenten met beschermingsbewind te weren. Ook banken en verzekeraars worden terughoudender om een bankrekening voor iemand onder bewind te openen of een verzekering af te sluiten.

Het College voor de Rechten van de Mens heeft vorig jaar al [uitgesproken dat dat kan leiden tot discriminatie](#) van mensen met een beperking of chronische ziekte, omdat een beschermingsbewind als zodanig niets zegt over iemands financiële situatie. Toch ontvangen wij met grote regelmaat klachten over bedrijven en andere organisaties die zich daar niets van aantrekken, en de behoefte aan autonomie en maatschappelijke participatie van cliënten negeren.

Als wettelijk vertegenwoordigers proberen we te werken aan versterken van autonomie en duurzame redzaamheid bij mensen in bewind. Vanwege de ontoereikende urennorm per dossier is dat moeilijk te realiseren. Nederland is daar [op aangesproken door het VN-comité voor de rechten van personen met een handicap](#). Zij willen dat we [meer aandacht besteden](#) aan ‘ondersteunende besluitvorming’, zoals artikel 12 van het VN Gehandicaptenverdrag van ons vraagt.

We vragen uw Kamer om de omvang van dit probleem in beeld te brengen om vervolgens de betrokken partijen waar nodig tot de orde te roepen.

6. Onderzoek naar concentratie cliënten met hoge werklast

De professionals die aangesloten zijn bij de NVVK en Aegis merken dat hun opdracht om mensen in kwetsbare posities bij te staan steeds complexer wordt. De taak van wettelijke vertegenwoordigers is in het afgelopen decennium veeleisender geworden en verantwoordelijkheden zijn sterk toegenomen.

Dat leidt er in de praktijk toe dat mensen met een complexe hulpvraag gemeden worden door bewindvoerders. Juist mensen met een intensieve of complexe ondersteuningsbehoefte dreigen daardoor moeilijker toegang te krijgen tot passende wettelijke vertegenwoordiging. Een bijeffect is dat onevenredig veel complexe dossiers terechtkomen bij bewindvoerders die geen cliënten willen weigeren. Daardoor komen die onder grote druk te staan, omdat het aantal beschikbare uren per dossier vergaand tekortschiet. Ook [de rechterlijke macht vindt](#) deze situatie onwenselijk.

We vragen uw Kamer om nader onderzoek te laten verrichten naar deze ongewenste ontwikkeling, inclusief aanbevelingen om deze trend te keren. Daarbij geldt slechts één helder criterium: het stelsel moet zo zijn ingericht dat elke cliënt, ongeacht welke bewindvoerder ondersteuning gaat bieden, zorg krijgt van hoge kwaliteit.

7. Onderzoek naar doorstroombeloning en achterliggende problematiek

In [een brief van april 2025](#) kondigde het kabinet nader onderzoek aan naar de vraag of een 'doorstroombeloning' eraan kan bijdragen dat een bewindcliënt met schulden sneller aangemeld wordt bij de gemeentelijke schuldhulpverlening. Helaas is het daarna stil gebleven.

Uiteindelijk heeft de NVVK [zelf onderzoek gedaan](#). De conclusie: een doorstroombeloning gaat de onderliggende problemen niet oplossen en kan ook niet kosten neutraal worden ingevoerd.

We vragen uw Kamer om bij de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid aan te dringen op meer actie op dit onderwerp.

U merkt: er gebeurt veel bij wettelijke vertegenwoordigers en dat heeft uw aandacht dringend nodig. Uw betrokkenheid houdt ons werk uitvoerbaar, en zo waarborgt u dat ook cliënten met een intensieve ondersteuningsbehoefte kunnen blijven rekenen op passende en kwalitatief hoogwaardige ondersteuning.

We nodigen u van harte uit om via een werkbezoek ons werk van dichtbij te komen bekijken. We zijn graag bereid om zo'n werkbezoek voor u te organiseren.

Namens Aegis,

Namens de NVVK,

Dennis Wiersma
voorzitter Aegis

Renate Richters
voorzitter NVVK